

Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova

Colegiul de Arte Plastice „Alexandru Plămădeală”

„Aprob”

Directorul Colegiului de

Arte Plastice „Al. Plămădeală”

Răcilă Lilia

19.01 2023

Curriculum la disciplina

F.05.O.012 Compoziție V

Specialitatea: 21120
Tehnologii Poligrafice

Calificarea:
Tehnician în tehnologii poligrafice

Chișinău 2023

Autori:

Nița Ion, grad didactic I, Colegiul de Arte Plastice „Al. Plămădeală”.

Voinschi Nina, grad didactic superior, Colegiul de Arte Plastice „Al. Plămădeală”.

Aprobat de:

Consiliul artistic și de evaluare al Colegiului de Arte Plastice „Al. Plămădeală”.

Director _____
Răcilă Lilia
2022

Recenzenți:

1. Cojocaru Emil, grad didactic superior,
Colegiul de Arte Plastice „Alexandru Plămădeală”.
2. Vatavu Tatiana, grad didactic superior,
Colegiul de Arte Plastice „Alexandru Plămădeală”.

Adresa Curriculumului în Internet:

<http://edu.gov.md/ro/content/curriculum-Invatamintul-profesional-tehnic-postsecundar>

Cuprins

I.	Preliminarii	4
II.	Motivația, utilitatea disciplinei pentru dezvoltarea profesională	4
III.	Competențele profesionale specifice disciplinei	5
IV.	Administrarea disciplinei	5
V.	Unitățile de învățare	6
VI.	Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare	7
VII.	Studiul individual ghidat de profesor	7
VIII.	Lucrările practice / de laborator recomandate	8
IX.	Sugestii metodologice	8
X.	Sugestii de evaluare a competențelor profesionale	9
XI.	Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii	10
XII.	Resursele didactice recomandate elevilor	10

I. Preliminarii

Unitatea de curs „Compoziție V” face parte din componenta fundamentală a planului de învățământ la specialitatea 21120 – **Tehnologii Poligrafice**. Disciplina are alocate un număr de 90 ore/sem., dintre care: 45 ore/sem. – ore de studiu contact direct și 45 ore/sem. – ore de studiu individual.

Scopul studierii acestei discipline constă în formarea și dezvoltarea cunoștințelor și abilităților în domeniul – Compoziției decorative, în special la dezvoltarea competențelor profesionale specifice: *aplicarea tehnicilor mixte de reprezentare grafică a compoziției în arta decorativă; implementarea portretului în compoziție; elaborarea compoziției tematice aplicând tehnici grafice.*

De asemenea, modulul contribuie la dezvoltarea competenței profesionale generale, valabile domeniului de formare profesională – Arte Vizuale.

Procesul de instruire va fi organizat în așa mod, încât elevii să aibă oportunități de a învăța prin intermediul sarcinilor propuse, a evolua, a studia și a obține experiența artistică în procesul lucrului practic. Disciplina „Compoziție V” este centrată pe rezultate ale învățării și vizează dobândirea de cunoștințe, abilități și atitudini specifice specialității – „Tehnologii poligrafice”, din domeniul de formare profesională – Arte Vizuale.

Unitățile de curs care obligatoriu trebuie certificate până la demararea procesului de instruire a unității de curs în cauză: Compoziție I-IV, Design grafic I-IV.

II. Motivația, utilitatea disciplinei pentru dezvoltarea profesională

Unitatea de curs „Compoziție V” este destinată formării și dezvoltării competențelor profesionale specifice pentru specialitatea - „Tehnologii poligrafice”, cu calificarea-Tehnician în tehnologii poligrafice. Cunoștințele și abilitățile dobândite la această unitate de curs sunt necesare pentru: elaborarea compozițiilor decorative, realizarea proiectelor și a lucrărilor de autor, reproducerea operelor de artă, elaborarea compozițiilor pentru diverse produse poligrafice.

Putem afirma că „Compoziție V” este o disciplină fundamentală pentru specialitatea „Tehnologii poligrafice”, ce va forma competențe, abilități de bază a unui specialist. Procesul de instruire la disciplina dată este conceput în așa mod, încât elevii să aibă oportunități de a utiliza și de a dezvolta propriile viziuni artistice profesionale în procesul realizării compoziției decorative.

Cunoștințele și abilitățile obținute pe parcursul studierii disciplinei „Compoziție V” vor servi ca temelie pentru formarea profesională a elevilor în cadrul următoarelor unități de curs: Compoziția grafică I-II.

Însușirea cursului respectiv va avea un impact direct față de formarea nivelului profesional al viitorului specialist în „Tehnologii poligrafice”. După studierea acestui modul, elevul va fi capabil să:

- aplice principiile și legitățile compoziției frontale;
- cunoască și să implementeze metodele de stilizare în compozițiile frontale;
- elaboreze proiecte artistice/conceptuale;
- elaboreze compoziții pentru diverse genuri ale designului poligrafic;
- elaboreze structuri compoziționale conform sarcinilor oferite;
- îmbine tehnicile clasice de grafică cu tehnici grafice digitale;
- diferențieze operele autentice de „kitsch”.

III. Competențele profesionale specifice disciplinei

CS1. Aplicarea tehnicilor mixte de reprezentare grafică a compoziției în arta decorativă.

CS2. Implementarea portretului în compoziție.

CS3. Elaborarea compoziției tematice aplicând tehnici grafice.

IV. Administrarea disciplinei

Semestrul	Numărul de ore				Modalitatea de evaluare	Nr. de credite
	Total	Contact direct		Studiul individual		
		Prelegeri	Practică / seminar			
V	90	6	39	45	Examen	3

V. Unitățile de învățare

Unități de competență	Unități de conținut
1. Tehnici mixte de reprezentare grafică a compoziției în arta decorativă.	
<p>CS1. Aplicarea tehnicilor mixte de reprezentare grafică a compoziției în arta decorativă.</p> <ul style="list-style-type: none"> - definirea noțiunii de tehnici mixte de reprezentare grafică în compoziție. - aplicarea tehnicilor clasice de reprezentare grafică: gravură, manual, acuarelă, monotipie. - implimentarea mixării tehnicilor clasice de reprezentare grafică cu tehnologii digitale. - elaborarea compoziției decorative realizată în tehnici grafice mixte. 	<ul style="list-style-type: none"> 1.1 Noțiunea de tehnici mixte de reprezentare grafică în compoziție. 1.2 Tehnici clasice de reprezentare grafică: gravură, manual, acuarelă, monotipie. 1.3 Mixarea tehnicilor clasice de reprezentare grafică cu tehnologii digitale. 1.4 Compoziție decorativă realizată tehnici grafice mixte.
2. Portretul în compoziție.	
<p>CS2. Implementarea portretului în compoziție.</p> <ul style="list-style-type: none"> - definirea noțiunii de portret în compoziție. - implimentarea principiilor și legităților compoziționale în reprezentarea portretului în compoziție. - realizarea schițelor liniare și conceptuale la elaborarea compoziției cu portret. - elaborarea compoziției cu portret. 	<ul style="list-style-type: none"> 2.1 Noțiunea de portret în compoziție. 2.2 Principii și legități compoziționale în reprezentarea portretului în compoziție. 2.3 Shițe liniare/conceptuale la elaborarea compoziției cu portret. 2.4 Compoziție cu portret. 500x400 mm., policolor.
3. Compoziție tematică, rezolvare grafică.	
<p>CS3. Elaborarea compoziției tematice aplicând tehnici grafice.</p> <ul style="list-style-type: none"> - definirea noțiunii de compoziție tematică. - identificarea subiectului pentru elaborarea compoziției tematice. - realizarea schițelor liniare/conceptuale la subiectul ales. - elaborarea compoziției tematice la subiectul ales. 	<ul style="list-style-type: none"> 3.1 Noțiunea de compoziție tematică. 3.2 Subiectul pentru compoziția tematică. 3.3 Shițe liniare/conceptuale la subiectul ales. 3.4 Compoziție tematică la subiectul ales, rezolvare grafică, 500x400 mm.

VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare

Nr. crt.	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Total	Contact direct		Lucru individual
			Prelegeri	Practică/ seminar	
1.	Tehnici mixte de reprezentare grafică a compoziției în arta decorativă.	30	2	13	15
2.	Portretul în compoziție.	30	2	13	15
3.	Compoziție tematică, rezolvare grafică.	30	2	13	15
	Total	90	6	39	45

VII. Studiu individual ghidat de profesor

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
1. Tehnici mixte de reprezentare grafică a compoziției în arta decorativă.			
1.1 Mixarea tehnicilor grafice în creația artiștilor plastici.	Portofoliu cu material vizual ce corespunde temei propuse.	Prezentarea portofoliului	Săptămâna 1
1.2 Procedee de mixare a tehnicilor clasice de grafică.	Probe de mixare a tehnicilor clasice de grafică.	Prezentarea probelor	Săptămâna 2-3
1.3 Procedee de mixare a tehnicilor grafice clasice cu cele digitale.	Probe tonal-cromatice de mixare a tehnicilor grafice clasice cu cele digitale.	Prezentarea probelor	Săptămâna 4-5
2. Portretul în compoziție.			
2.1 Compoziția cu portret în creația artiștilor plastici.	Portofoliu cu material vizual	Prezentarea portofoliului	Săptămâna 6
2.2 Procedee de reprezentare a portretului în compoziție.	Schițe liniare/cromatice la tema dată. (3 variante)	Prezentarea schițelor	Săptămâna 7-8
2.3 Metode de reprezentare tonală și cromatică a portretului în compoziție.	Probe tonal-cromatice pe baza schițelor aprobate, transpuse în material. (3 variante)	Prezentarea probelor	Săptămâna 9-10
3. Compoziție tematică, rezolvare grafică.			
3.1 Compoziții tematice în creația artiștilor plastici.	Portofoliu cu material vizual ce corespunde temei propuse.	Prezentarea portofoliului	Săptămâna 11
3.2 Metode de reprezentare a compoziției tematice.	Schițe conceptuale la tema dată. Rezolvare liniar/cromatic. (3 variante)	Prezentarea schițelor	Săptămâna 12-13
3.3 Metode și tehnici asistate la calculator de reprezentare grafică a compoziției tematice.	Probe tonal-cromatice. (3 variante).	Prezentarea probelor	Săptămâna 14-15

VIII. Lucrările practice recomandate

Nr	Unități de învățare	Lista lucrărilor practice/ de laborator	Ore
1.	Tehnici mixte de reprezentare grafică a compoziției în arta decorativă.	Elaborarea probelor în mixarea tehnicilor grafice: monotipie, grafică manuală, acuarelă. Format A3, 3 variante.	13
2.	Portretul în compoziție.	Elaborarea compoziției cu portret. Format 500x400 mm., rezolvare cromatică, guașă/tempera.	13
3.	Compoziție tematică, rezolvare grafică.	Elaborarea compoziției tematice după subiectul aprobat. Format 500x400 mm., rezolvare grafică.	13
		Total	39

IX. Sugestii metodologice

În procesul instructiv-educativ la unitatea de curs „Compoziție V” cadrul didactic va folosi tehnologii eficiente de predare-învățare, caracteristice specificului domeniului de formare profesională – Arte Vizuale. În special se vor aplica acele tehnologii, forme și metode de organizare a activității de predare-învățare, care sunt eficiente specialității „Tehnologii poligrafice”.

Specific acestei unități de curs este că, componentele competenței profesionale se formează prin sarcini didactice cu caracter de creație artistică, cu alte cuvinte, competențe de a inventa, a elabora, a crea compoziții decorative. În acest sens numărul de sarcini (unități de învățare) propuse elevilor va fi echilibrat în raport cu complexitatea lor, oferind ore de predare-învățare necesare procesului de creație.

Metodele recomandate pentru a fi utilizate în procesul de predare-învățare sunt: expunerea de material teoretic, lucrul la calculator (individual și/sau sub conducerea cadrului didactic), reproducerea mostrelor propuse, lucrări practice, elaborarea proiectelor individuale, studierea individuală, în grup a fondului metodic și a surselor bibliografice (exemple de sarcini/produse realizate de către elevii promoțiilor precedente, exemple realizate de către profesioniști, etc.).

În scopul predării centrate pe elev, strategiile didactice se vor adapta caracteristicilor personale ale elevilor (auditiv, vizual, practic), în dependență de tipul psihologic (introvertit, extravertit) și alte particularități ce pot influența procesul de învățare:

- individualizarea și creșterea treptată a nivelului de complexitate a sarcinilor propuse fiecărui elev în funcție de progresul acestuia;
- diferențierea sarcinilor în funcție de abilități, pentru indivizi sau pentru grupuri diferite;

- utilizarea unor metode active-interactive (învățare prin descoperire, învățare problematizată, învățare prin creare/invenție);
- prezentarea sarcinilor în mai multe moduri (explicație teoretică, prezentarea vizuală: la calculator, proiector, exemple din fondul metodic.

X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale

Procesul de învățare-predare-evaluare pe competențe, presupune evaluarea pe parcursul întregului proces de instruire: evaluarea formativă (etapele de lucru) și evaluarea sumativă (finală). Metodele de evaluare vor fi orientate spre motivarea elevilor și obținerea rezultatelor scontate, fapt ce va permite corectarea operativă a procesului de învățare, stimularea autoevaluării și a evaluării reciproce, evidențierea succeselor, implementarea evaluării selective sau individuale.

Criterii de evaluare a produselor elaborate sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Nr	Produse pentru elaborare	Criterii de evaluare a produselor elaborate
1.	Proiect artistic - - compoziție.	<ul style="list-style-type: none"> • Validitatea proiectului – corespunderea acestuia cu cerințele temei propuse, respectarea termenilor de elaborare. • Nivelul de elaborare – logica și argumentarea ideilor prezentate, gradul de soluționare a sarcinei. • Calitatea proiectului – acuratețea realizării, posedarea tehnicilor de realizare. • Artistism - atitudinea individual-creativă a elevului față de îndeplinirea lucrării.
2.	Portofoliu cu material vizual.	<ul style="list-style-type: none"> • Corespunderea materialului cules tematicii în cauză. • Argumentarea (ideile, schițele susținute de material ilustrativ) • Completitudinea interpretării informațiilor prin prisma informației prezentate.
3.	Schiță conceptuală/liniară.	<ul style="list-style-type: none"> • Nivelul de elaborare – logica și argumentarea ideilor prezentate, gradul de soluționare a sarcinei. • Artistism - atitudinea individual-creativă a elevului față de îndeplinirea lucrării. • Redarea esenței subiectului în cauză
4.	Probe tonal-cromatiche	<ul style="list-style-type: none"> • Artistism - atitudinea individual-creativă a elevului față de îndeplinirea lucrării. • Corectitudinea aplicării noțiunilor: echilibrul tonal, armonia culorilor, principii și legități compoziționale. • Creativitatea și originalitate

XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii

1. Sală de curs (pentru aproximativ 18-20 persoane) dotată cu cel puțin un calculator.
2. Mobilier comod (mese, scaune), ce permite lucru practic.
3. Material didactic: ilustrativ, digital.

XII. Resursele didactice recomandate elevilor

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/ accesată/ procurată resursa	Numărul de exemplare disponibile
1	Ion Daghi, "COMPOZIȚIA DECORATIVĂ FRONTALĂ", Editerra Prim, 2010.	Biblioteca / electronic	-
2	Indreica Simona, "EDUCAȚIE PLASTICĂ ȘI METODICĂ", Ed. Maria Cristea, 2007.	Biblioteca / electronic	-
3	Truica I. "ARTA COMPOZIȚIEI", Colecția de Artă, Ed. Polirom, 2011.	Biblioteca / electronic	-
4	Kőnig Frigyes, "COMPOZIȚIA", Colecția-Micul atelier, Editura Casa, 2017.	Biblioteca / electronic	-
5	Даглидеан К, "ДЕКОРАТИВНАЯ КОМПОЗИЦИЯ", Ростов-на-Дону, Феникс, 2010.	Biblioteca / electronic	-
6	Чернышев О. В. "ФОРМАЛЬНАЯ КОМПОЗИЦИЯ", Минск, Харвест, 2000.	Biblioteca / electronic	-
7	Голубева О. Л. "ОСНОВЫ КОМПОЗИЦИИ", Москва, Искусство, 2004.	Biblioteca / electronic	-